

Jaarverslag 2020

Wat heeft Dwarslaesie Organisatie Nederland in 2020 gedaan?

Inhoud

Jaarverslag 2020	1
Wat heeft Dwarslaesie Organisatie Nederland in 2020 gedaan?	1
Inleiding	3
Lotgenotencontact afgestemd op de behoefte van de achterban	3
Lotgenotencontact voor Partners	3
Caudalaesie	3
Lopers met een incomplete dwarslaesie.....	3
Hoge dwarslaesie	3
Lotgenotencontact voor ouders van kinderen met een dwarslaesie	3
Jong met een (in)complete dwars- of caudalaesie	3
Landelijke Laesiedag en de ALV.....	4
Hét platform voor informatie over een dwars- of caudalaesie	5
Vernieuwing website.....	5
Informatiepakketten	5
Dwarslaesie Magazine.....	5
Nieuwsbrief	5
Leden voelen zich bij de belangenbehartiging goed vertegenwoordigd	6
Hulpmiddelen	6
Wijkverpleging.....	6
<i>Toekomstige financiering</i>	6
<i>Kwaliteit van wijkverpleging</i>	6
Dwarslaesie Top.....	6
Richtlijn decubitus.....	6
Het perspectief van mensen met een laesie succesvol inbrengen bij onderzoek en innovatie (commissie Onderzoek).....	7
Een gezonde en actieve vereniging	8
DON in cijfers	8
Cijfers digitale media 2020	8
Overzicht onbetaalde en betaalde ervaringsdeskundigen.....	8
Samenstelling bestuur en werkgroepen	9
Wergroep Partners.....	9
Wergroep Caudalaesie	9
Lopers met een laesie	9
Wergroep Onderzoek.....	9
Bestuur.....	9
Vereenvoudigd financieel jaarverslag	10

Inleiding

2020 is een jaar geweest waarin veel anders ging dan van tevoren bedacht. Bijeenkomsten waren nauwelijks mogelijk. Er is veel overleg geweest via internet en dat voldeed wel enigszins, maar er is wel een grote behoefte om elkaar weer in levenden lijve te ontmoeten. Dat is in 2020 helaas vrijwel onmogelijk gebleken.

Lotgenotencontact afgestemd op de behoefte van de achterban

Dwarslaesie Organisatie Nederland (DON) zet in op lotgenotencontact vanaf het moment van revalidatie. Tijdens de revalidatie staan ervaringsdeskundigen (de betaalde ervaringsdeskundigen in dienst van het revalidatiecentrum en de vrijwillige ervaringsdeskundigen van DON) revalidanten en professionals bij. Zo dragen we vanaf het begin bij aan kwaliteit van leven en de beste zorg voor mensen met een dwars- of caudalaesie en hun naasten. Aan het eind van 2020 heeft het bestuur met alle DON-ervaringsdeskundigen gesprekken gevoerd om kennis te maken, met elkaar te spreken over hoe het nu gaat en ideeën te ontwikkelen voor de toekomst. Dit zal in 2021 verder worden uitgewerkt.

Lotgenotencontact voor Partners

Het organiseren van partnerbijeenkomsten is onverminderd van belang. Echter de geplande partnerbijeenkomsten in maart en november, en twee partnerworkshops in april en mei tijdens regiodagen zijn niet doorgestaan vanwege de coronamaatregelen. Er is succesvol ingezet op telefonisch contact met partners.

Caudalaesie

Van de werkgroep Caudalaesie is een groot aantal leden vertrokken. Remco Stolp is nog geen twee maanden na zijn vertrek teruggekeerd als voorzitter a.i. Later in het jaar is Marlies van Hulsentop de gelederen komen versterken. De werkgroep zet zich in voor continuering van de werkzaamheden en het zoeken van nieuwe leden voor de werkgroep. In 2020 zijn de geplande activiteiten niet doorgestaan vanwege de coronamaatregelen. De werkgroep vergadert elke twee maanden op digitale wijze. In deze vergaderingen wordt gesproken over te plannen activiteiten, actualiteiten in verband met de caudalaesie, en

voortgang van projecten waar leden bij betrokken zijn. De werkgroep heeft hoe dan ook plannen voor lotgenotencontact middels een activiteit in 2021, te denken valt aan een buitenactiviteit.

Lopers met een incomplete dwarslaesie

De werkgroep Lopers met Laesie is in 2020 enthousiast begonnen met het uitwisselen van ideeën voor een nieuwe bijeenkomst. Helaas kon de Lopers met een Laesie dag, die in samenwerking met de werkgroep caudalaesie georganiseerd zou worden, vanwege de coronamaatregelen niet doorgaan.

Hoge dwarslaesie

Helaas waren er geen bijeenkomsten mogelijk door de coronamaatregelen. De werkgroep heeft zich wel actief ingezet om mensen, die contact opnemen met leden van de groep, bij te staan. In ongeveer tien gevallen heeft dit geleid tot een concreet individueel advies.

Lotgenotencontact voor ouders van kinderen met een dwarslaesie

Vanaf september zijn twee ouders van kinderen met een laesie in gesprek gegaan met elkaar om de werkgroep vorm te geven. Na verkennende gesprekken is het idee ontstaan om een routekaart te maken met informatie voor ouders die te maken krijgen met een kind die een dwarslaesie krijgt. Ook het lotgenotencontact staat op de agenda.

Jong met een (in)complete dwars- of caudalaesie

Na een hoopvolle start in 2019 blijkt het nu moeilijk om een actieve werkgroep met enthousiaste leden van de grond te krijgen. Eind 2020 is door Zoë Ritzaléos een uitnodiging gedaan via Facebook voor een gesprek. Dat leverde weinig reacties op, maar wel een interessant gesprek. In 2021 wordt geëxperimenteerd met andere, meer aansprekende vormen communicatie.

Van het bestuur

Het jaar 2020 heeft in het teken gestaan van bestuurswisselingen. Een aantal bestuursleden is in het begin van het jaar vertrokken en de termijn van Jos Dekkers, voorzitter sinds 2002, liep in oktober 2020 af.

In mei 2020 is een Denktank samengesteld. Deze Denktank bestond uit een aantal leden, die in opdracht van het bestuur advies hebben uitgebracht aan het bestuur over onder andere de prioritering van onderwerpen, werkwijze en de bestuursstijl. Het bestuur en de Denktank hebben het advies besproken. Het bestuur heeft het advies in dank aanvaard en voor het overgrote deel overgenomen.

De Algemene Ledenvergadering heeft in oktober de nieuwe voorzitter, Jacob Zuurmond, en het nieuwe bestuurslid, René Gijsberts, benoemd. Het nieuw samengestelde bestuur kon gelukkig gebruik maken van de ervaring van Jos Dekkers en de vele vrijwilligers van DON. In december is het bestuur begonnen met gesprekken met alle actieve vrijwilligers van de vereniging. Dat zijn inspirerende gesprekken geworden. In 2021 zullen de resultaten worden uitgewerkt en met de leden besproken.

Landelijke Laesiedag en de ALV

Op 1 augustus is de ALV gehouden waarin het jaarverslag en de jaarrekening van 2019 zijn vastgesteld en het jaarplan 2020 is gepresenteerd. In deze vergadering zijn Jack Agricola en Martha Pol benoemd als bestuurslid. Op 29 augustus is een extra ALV gehouden om de statuten te wijzigen. Door de wijziging van de statuten is het nu mogelijk dat leden de ALV online kunnen bijwonen.

De Landelijke Laesiedag (LLD) en de ALV waren dit jaar op 10 oktober in een hybride vorm. Een klein aantal mensen kon aanwezig zijn in de Fokker terminal in Den Haag en anderen konden de gehele bijeenkomst digitaal volgen. Tijdens de ALV is Jos Dekkers tot erelid van de vereniging benoemd.

Er is een uitgebreide evaluatie gehouden over de ervaringen van de bezoekers aan de LLD. Het algemene eindoordeel over de Landelijke Laesiedag bleek positief: een 7,6 (op een schaal van tien). Voldoende aandacht voor het afscheid van Jos Dekkers als voorzitter is door verschillende leden genoemd. De bezoekers die aanwezig waren op locatie waardeerden het dat zij aanwezig konden zijn bij het afscheid. Uiteraard vonden veel bezoekers dat het fijner was geweest als iedereen die belangstelling had, aanwezig had mogen zijn. Het 'echte' contact wordt erg gemist in deze coronatijd.

Het programma voor de LLD is positief gewaardeerd. Het niet met elkaar kunnen praten, bijvoorbeeld in break-out rooms, is wel gemist.

Over het geheel genomen beschouwen we dit als een goede basis in ons streven naar verbeteringen voor de volgende keer. Positief is ook dat tien leden zich hebben opgegeven om te helpen bij de organisatie van een volgend evenement.

Hét platform voor informatie over een dwars- of caudalaesie

Vernieuwing website

De website is de laatste jaren uitgebreid met onder meer de Dwarslaesiewiki, de cursus Weer op weg, het Expertpanel en het Ervaringspanel. Zowel de Dwarslaesiewiki als de cursus Weer op weg draaien op een ander platform dan de website. In 2019 is gestart de verschillende onderdelen samen met de website over te zetten op één platform. Deze migratie biedt voordelen voor de bezoeker en de redactie. Na de migratie kan de bezoeker vanaf elk willekeurig onderdeel de hele site doorzoeken met de zoekfunctie. Voor de redactie is het onderhoud eenvoudiger. Met deze technische aanpassing is een stevig en up-to-date fundament gelegd om nieuwe functies aan de website te koppelen. Het bestuur heeft Jos Dekkers gevraagd hierover een advies uit te brengen. In de loop van 2021 worden de werkzaamheden voor dit project gestart.

Informatiepakketten

De informatiepakketten, die uitsluitend op aanvraag naar de acht gespecialiseerde revalidatiecentra gezonden worden, zijn zowel in die centra als bij de revalidanten en het verplegend/behandelend personeel heel goed ontvangen. In 2020 zijn 217 pakketten samengesteld en verzonden. De inhoud van de pakketten bestaat uit o.a. informatie over DON en commerciële bijdragen van een aantal sponsors. De financiële bijdragen van deze sponsors maken het mogelijk de kosten te dekken

Dwarslaesie Magazine

Dwarslaesie Magazine informeert over het leven met een dwars- of caudalaesie en draagt met die informatie bij aan de kwaliteit van leven van de DON-leden. Het blad bevat een mix van luchtiger en zwaardere onderwerpen. Betrouwbaarheid van de informatie staat voorop. Er is een betaalde eindredacteur, freelance tekstschrijver Annelies van Lonkhuyzen. De redactie bestaat verder uit de vrijwilligers Corné Ouburg, Annet Verlouw en Marianne de Winter. Andries Riedstra is de hoofdredacteur; John de Vries is de vormgever.

In 2020 waren er per nummer gemiddeld 11 betaalde advertentiepagina's.

Het magazine is ook via dwarslaesie.nl te downloaden voor DON-leden, en te koop via de DON-webshop.

Nieuwsbrief

In 2020 zijn 12 digitale nieuwsbrieven verzonden aan leden, donateurs, sponsors en relaties.

Leden voelen zich bij de belangenbehartiging goed vertegenwoordigd

Hulpmiddelen

In 2020 heeft Dwarslaesie Organisatie samen met Ieder(in) en Patiëntenfederatie Nederland verder gewerkt aan de verbetering van het aanvragen, aanmeten, leveren en onderhouden van hulpmiddelen in de praktijk. De basis daarvoor is het gepubliceerde normenkader en de daarop gebaseerde verbeteragenda. De verbeteragenda kent vier onderdelen. DON neemt deel aan de Werkgroep Verbetering Toegangsproces. Het uitgangspunt in het proces van levering van een hulpmiddel is dat het functioneel advies van de ergotherapeut of het Zit Advies Team van het Revalidatiecentrum leidend is. De werkgroep levert een maatwerkprocedure op. Die procedure is de basis voor de werkwijze voor levering van een complex hulpmiddel of in een complexe situatie. Denk aan gebruik van meerdere hulpmiddelen en/of vergoeding op grond van verschillende regelingen. Voor DON is dit belangrijk omdat veel van onze leden en de achterban problemen ondervinden in deze situatie. Een procesbeschrijving op papier is niet voldoende. Daarna zal de werkwijze ook daadwerkelijk praktisch moeten worden. DON blijft daarom ook betrokken bij de implementatie van de verbetervoorstellen.

Wijkverpleging

Veel mensen met een dwars- of caudalaesie die thuiszorg ontvangen, krijgen die zorg van de wijkverpleging. De indicatie voor best passende zorg is belangrijk, omdat het bepalend is voor de zorg die geleverd kan worden (via een pgb of als zorg in natura). Ook het voldoende aanbod van zorg (kwalitatief en kwantitatief) is belangrijk. Dit jaar hebben we ons ingezet voor laagdrempelige toegang tot de best passende zorg in de wijkverpleging. Specifieke aandachtspunten zijn hierbij de overgang van revalidatiecentrum naar huis en het tijdig indiceren en organiseren van de best passende zorg door de thuiszorgorganisaties.

Toekomstige financiering

Wij zijn betrokken geweest bij het traject over de toekomstige financiering wijkverpleging (Zvw). Door de Nza is met verschillende zorgaanbieders gewerkt aan zorgprofielen voor

de toekomstige financiering. Samen met Per Saldo hebben wij gepleit voor zorgvuldigheid bij de indeling in zorgprofielen en een apart maatwerkprofiel voor de situaties waar een standaard profiel moeilijk is of niet is vast te stellen. Zo kan ook in de toekomst de best passende zorg gefinancierd worden en betaalbaar blijven.

Kwaliteit van wijkverpleging

De wijkverpleegkundigen werken samen met de patiëntenorganisaties aan het vaststellen van kwaliteitsindicatoren om de wijkverpleging te instrueren en te verbeteren. De kwaliteitsindicatoren gaan ingezet worden om te kijken hoe de levering en de inkoop van de wijkverpleging kan worden verbeterd. Wij hebben meegedacht met de eerst kwaliteitsindicator: Belastbaarheid mantelzorg. Deze indicator is in november 2020 opgenomen in het Register van het Zorginstituut. De indicatoren 'Kwetsbaarheid' en 'Kwaliteit van leven' zijn nog in ontwikkeling.

Dwarslaesie Top

De Dwarslaesie Top heeft enkele jaren geleden een project gestart om de samenwerking tussen de centra op enkele onderdelen te versterken. Een drietal werkgroepen is geformeerd en er is flink wat werk verzet. De verwachte oplevering van deze werkgroepen is verschoven naar het eerste kwartaal van 2021.

Richtlijn decubitus

In 2019 is gestart met de actualisering van de richtlijn 'Preventie en behandeling van decubitus', die dateerde uit 2011. In 2020 is de richtlijn herzien en eind 2020 is de herziene versie officieel vastgesteld en geregistreerd. Bij deze kwaliteitsstandaard is er ook specifieke aandacht voor mensen met een dwars- of caudalaesie. Bij de herziening is een zeer grote groep mensen betrokken geweest, onder andere vertegenwoordigers van diverse patiëntenorganisaties (waaronder DON), verpleegkundigen, wondzorgdeskundigen, medisch specialisten.

Continentiehulpmiddelenzorg

DON is actief betrokken geweest bij de totstandkoming van het Kwaliteitskader voor Continentiehulpmiddelenzorg, dat sinds eind 2017 opgenomen is in het register van Zorginstituut Nederland (ZiNL). Dit is erop

gericht om te waarborgen dat we kunnen blijven rekenen op volledige vergoeding van de voor ons dagelijks functioneren meest geschikte continetiehulpmiddelen, zoals katheters of onderleggers; dat wil zeggen de meest geschikte merken en types van deze hulpmiddelen en de vereiste aantallen per dag. Vanaf 2018 zijn we als lid van het Platform Continentie Hulpmiddelen actief betrokken bij het monitoren van de juiste implementatie van deze richtlijn. Ook in 2020 is hieraan de nodige aandacht besteed.

Door toenemende bezuinigingen wordt de druk op leveranciers steeds groter. De vrees bestaat dat zij daardoor op den duur niet meer voor iedere gebruiker kunnen voldoen aan de kwaliteitstandaard. Om dit te monitoren en tijdig bij zorgverzekeraars en overheid aan de bel te kunnen trekken, heeft DON eind 2020 een enquête uitgezet onder de leden om te onderzoeken wat de ervaringen zijn met levering en vergoeding van continetiehulpmiddelen. Resultaten worden begin 2021 bekend en zullen in het Platform aan de orde worden gesteld.

Het perspectief van mensen met een laesie succesvol inbrengen bij onderzoek en innovatie (commissie Onderzoek)

DON participeert actief vanuit patiëntperspectief bij de voor mensen met een dwars- of caudalaesie belangrijkste wetenschappelijke onderzoeken.

In 2020 hebben commissieleden hun bijdrage gegeven aan de volgende projecten:

- Een onderzoek naar het hergebruiken van katheters (Erasmus MC);
- Onderzoek naar het effect van dagelijkse elektrostimulatie ter preventie van recidiverende doorzitplekken (RC Reade);
- Meten van Uitkomsten van Revalidatie in Nederland (MUREVAN) met als deelproject de ontwikkeling van een vragenlijst voor het meten van de eigen regie (Kenniscentrum Utrecht);
- het vaststellen van wensen en eisen voor toekomstig gebruik Exoskelet Wearable robotics (TU Twente, TU Delft e.a.).

Een gezonde en actieve vereniging

DON in cijfers

In het afgelopen jaar zijn er 99 nieuwe leden bijgekomen en waren er 92 opzeggingen. Per saldo is het aantal dus met 7 gestegen. Er waren 10 nieuwe donateurs en 4 afmeldingen. Per saldo 6 meer. Het aantal leden op 31 december 2020 was 1611 en er waren 67 donateurs.

In 2020 is er een fysieke bijeenkomst georganiseerd.

In 2020 zijn er 217 informatiepakketten verstuurd naar mensen die revalideren in een gespecialiseerd revalidatiecentrum.

Cijfers digitale media 2020

Onderdeel	Totaal bezoekers	Totaal aantal bezochte pagina's	Gemiddeld aantal pagina's per sessie	Meest bezochte pagina
Weer op Weg	64.908	180.854	2,45	/dwarslaesie/blaas /lekkage-bij-de-urinebuis-bij-een-verblijfskatheter
Website	41.475	110.772	1,96	/de aandoening/ caudalaesie
Wiki, forum, expertpanel en ervaringsdeskundigen	35.135	147.873		
Nieuwsbrief	1.873 abonnees			
Facebook	2.090 volgers			
Besloten Facebook jongerengroep (eind 2020)	76 leden			
Twitter	832 volgers			
Instagram	530 volgers			

Overzicht onbetaalde en betaalde ervaringsdeskundigen

Centrum	Aantal onbetaalde ervaringsdeskundigen	Betaald ervaringsdeskundige aanwezig
Beatrixoord	3	Ja, (vacant per 01-12-2020)
Roessingh	4	Ja
SMK	5	Ja (2, totaal 12 uur pw)
Rijndam	7	Ja (1 voor 8 uur pw)
De Hoogstraat	5	Ja (1 voor 8 uur pw)
Heliomare	4	Ja (1 voor 2 uur pw)
Reade		Ja (1 voor 8 uur pw)
Adelante	onbekend	Ja

Samenstelling bestuur en werkgroepen

Werkgroep Partners

De werkgroep Partners bestaat uit Henny Hofman en Henriëtte van de Pol.

Werkgroep Caudalaesie

De werkgroep Caudalaesie bestaat uit de volgende leden: Remco Stolp (voorzitter) Lucas Vieites, Marlies van Hulsentop, Niels Groot en Kristien Smet.

Lopers met een laesie

De werkgroep Lopers met een laesie bestaat uit Annemarie de Lange en Niels Dijkstra.

Werkgroep Onderzoek

De werkgroep Onderzoek bestaat uit de volgende personen: Boy Roijackers, Winnifred de Moes, Frans Penninx, Alida Weij en Andries Riedstra (tevens voorzitter). Prof.dr. Marcel Post treedt op als adviseur van de commissie.

Bestuur

Het bestuur wordt gevormd door betrokken leden en vergaderde in 2020 12 keer.

Bestuursfunctie	naam	aantredend	aftredend/ herkiesbaar	Statutair aftredend
Voorzitter	Jos Dekkers	2012	2016	2020
Voorzitter	Jacob Zuurmond	2020	2024	2028
Secretaris	Martha Pol	2020	2024	2028
Penningmeester	Jack Agricola	2020	2024	2028
Lid	René Gijsberts	2020	2024	2028
Lid	Paul Coops	2016	2020	2024

Het bestuur laat zich ondersteunen door een beleidsmedewerker (0,34 Fte).

Voor de administratieve ondersteuning en financiële administratie maakt DON gebruik van de diensten van Facilitair Bureau Patiëntenorganisaties Nederland (FBPN). Dit is een bureau dat de administratie voert voor twintig patiëntenorganisaties.

Vereenvoudigd financieel jaarverslag

Dwarslaesie Organisatie Nederland
gevestigd te Nijkerk

Financiële verantwoording 2020

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2020	2
Staat van baten en lasten over 2020	4
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5

Balans per 31 december 2020
(na saldobestemming)

	31-12-2020		31-12-2019	
	€	€	€	€
Activa				
Vaste activa				
Financiële vaste activa				
Overige vorderingen		3.000		3.000
Vlottende activa				
Voorraden				
Voorraad mediafonds		6.106		6.691
Vorderingen				
Vorderingen op debiteuren		18.670		10.697
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1	142		-
Leningen u/g		2.623		636
Overige vorderingen en overlopende activa		3.489		3.436
		<u>24.924</u>		<u>14.769</u>
Liquide middelen		214.131		208.204
		<u>248.161</u>		<u>232.664</u>

	31-12-2020		31-12-2019	
	€	€	€	€
Passiva				
Eigen vermogen				
Bestemmingsreserves	77.060		106.158	
Overige reserve	154.406		118.291	
		231.466		224.449
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	2.080		1.151	
Overige schulden en overlopende passiva	14.615		7.064	
		16.695		8.215
		<u>248.161</u>		<u>232.664</u>

Staat van baten en lasten over 2020

	Realisatie 2020	Budget 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Baten			
Subsidies	60.000	55.000	176.532
Contributies	62.871	62.000	62.610
Sponsorbijdragen	62.725	60.000	62.858
Giften en baten uit fondsenwerving	6.204	7.000	18.726
Deelnemersbijdragen	-	3.000	3.840
Financiële baten	8	-	58
Overige baten	3.791	1.500	1.452
	<u>195.599</u>	<u>188.500</u>	<u>326.076</u>
Lasten			
Lotgenotencontact	23.809	43.900	35.373
Informatievoorziening	90.519	85.190	78.867
Belangenbehartiging	27.140	48.300	163.704
Instandhoudingskosten	47.114	45.000	41.755
Vrijval bestemmingsreserves	-	-30.500	-
Som der lasten	<u>188.582</u>	<u>191.890</u>	<u>319.699</u>
Saldo van baten en lasten	<u>7.017</u>	<u>-3.390</u>	<u>6.377</u>
Bestemming saldo van baten en lasten			
Bestemmingsreserve Mediafonds	-226		-4.324
Bestemmingsreserve Beurs Support	-		3.000
Bestemmingsreserve Ouders	-		1.000
Bestemmingsreserve Promotiefilm	-3.595		5.771
Bestemmingsreserve Patiënteninformatie	-352		-3.578
Bestemmingsreserve Feet over Wheels	-		3.383
Bestemmingsreserve Beleidsmedewerker	-24.925		-17.528
Bestemmingsreserve Jongeren	-		1.000
Overige reserve	36.115		17.653
	<u>7.017</u>		<u>6.377</u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Grondslagen

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode of lagere opbrengstwaarde.

De verkrijgingsprijs bestaat uit alle kosten die samenhangen met de verkrijging alsmede de gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn vastgesteld door het bestuur. De bestemmingsreserves dienen besteed te worden overeenkomstig het doel waarvoor zij zijn gevormd.

Overige reserves

Overige reserves zijn vrij besteedbaar vermogen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Subsidiebaten

Dwarslaesie Organisatie Nederland heeft de mogelijkheid bij het Ministerie van VWS Unit PGO te Den Haag instellings- en projectsubsidie aan te vragen. De toekenning van subsidie geschiedt op basis van de ingediende (project)aanvraag en verklaring van het bestuur dat de vereniging voldoet aan de gestelde voorwaarden. In de staat van baten en lasten is de te ontvangen subsidie op basis van de werkelijke cijfers van dat boekjaar opgenomen. De nog te ontvangen of terug te betalen gelden zijn in de balans opgenomen.

Giften en baten uit fondsenwerving

Onder giften en baten uit fondsenwerving wordt verstaan de (te) ontvangen bedragen in het verslagjaar voor onder meer donaties, giften en legaten.